

1. Obiekt **STILON SA**

BUDYNEK GRANULATÓW

2. Czas powstania

po 1940

3. Miejscowość

GORZÓW WIELKOPOLSKI

11. Orientacja 1:200 000, Widok ogólny od pd.-wsch. neg. nr 1300/870/5; Elewacja wsch. neg. nr 1300/869/5

4. Adres

ul. Walczaka 25
66-400 Gorzów Wlkp
tel. 095-733 25 51, fax 095-732 50 40
nr hipoteczny [redacted]

5. Przynależność administracyjna

województwo lubuskie

gmina/powiat Gorzów Wlkp./Gorzów Wlkp.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

do 1945
LANDSBERG a d. Warthe

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo zielonogórskie

powiat gorzowski

8. Właściciel i jego adres

Stilon SA Zakłady Włókien Chemicznych
ul. Walczaka 25
66-400 Gorzów Wlkp.

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr data

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Budynek wzniesiono w drugiej, wojennej fazie budowy, jako jeden z budynków produkcyjnych, związanych z ciągiem technologicznym produkcji błon filmowych, w czasie wojny przystosowany do produkcji tworzyw sztucznych. Prace budowlane zakończono ok. 1941 roku. Prace budowlane prowadzono w oparciu o nieznany projekt. Wykonawcą była firma Gebrüder Barthknecht, Baugescheft, Dessau Zerbsterstr. i kilku innych lokalnych wykonawców. 30 stycznia 1945 r. wojska sowieckie zajęły teren zakładu. Władze polskie przejęły budynek w stanie dewastacji, pozbawiony wyposażenia. Pod koniec lat 40. XX w. został odbudowany w związku z ruchomieniem zakładu, i przystosowaniem go do produkcji włókien syntetycznych. Użytkowany jako budynek produkcji kapolaktanu (włókna sztucznego) zwany potocznie depolana. Po modernizacjach lat 70. zamieniony na produkcję i recykling granulatów konstrukcyjnych.

Architektura budynku nawiązuje do popularnych w Niemczech i Europie lat 20. i 30. XX w. form modernistycznych, pozbawionych tradycyjnego detalu architektonicznego, operujących bryłą i masą muru, prutego regularnie rozmieszczonymi otworami, o odmiennym dla poszczególnych kondygnacji proporcjach otworów okiennych. Forma bryły podporządkowana została wymogom technologicznym. Estetykę ograniczono tu do ceglanych elewacji. Funkcjonalna, prosta do wykonania i łatwa w utrzymaniu.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: budynek usytuowany we wsch. cz. zakładu, przy skrzyżowaniu dróg pomocniczych, fabrycznych, ok. 250 m od ul. Włczaka, na wsch od hali Kordu i pn. od budynku włókna cietego. Od pd. sąsiaduje ze zbiornikami chemicznymi a od wsch. przylega don hala chłodni

Materiał i konstrukcja: konstrukcji szkieletowej, monolitycznej z żelbetu, płytowo-słupowo-belkowa z wypełnieniem ścian z cegły pełnej cegły ceramicznej, łączonej zaprawą cementową. Ściany zewnętrzne licowane cegłą klinkierowa, spoinowane; wewnętrzne otynkowane tynkami gładkimi, zacieranymi cementowo-wapiennymi, malowanymi współczesnymi farbami.

Stropy: żelbetowe stropodachy wsparte na słupach i belkach

Pokrycie dachowa: papa bitumiczna łączona lepikiem

Posadzki: w pomieszczeniach produkcyjnych: przemysłowe, wylewane betonowe. w toaletach posadzki typu lastriko i glazura

Otwory okienne i drzwiowe: prostokątne, niejednakowej wielkości, w dolnych kondygnacjach o układzie wertykalnym, w górnych zaś horyzontalnym. Okna drewniane skrzynkowe, jedno i dwu i trójskrzydłowe ze szprosami. Drzwi stalowe dwuskrzydłowe, płycinowe, przemysłowe rozsuwane.

Rzut i bryła: na planie wydłużonego prostokąta z przybudówką od wsch, od pd. wejście główne, pozostałe od pn. i pd. Bryła prostoadłoscienna z częścią świetlikową, nakryta dwuspadowym dachem o lekko stromych połaciach, jedno i dwutraktowa, dwunawowa, dziesięcioprzęsłowa. W pd.-zach. narożniku klatka schodowa, dwubiegowa z duszą, analogiczna w cz. wsch., dwa szyby windowe umieszczone w cz. zach. o wsch, we wnętrzach ceglane ścianki działowe, ciagi technologiczne pozbawione stropów. Pięciokondygnacyjna z partią świetlika.

Elewacje: proste z równomiernie rozmieszczonymi otworami okiennymi i wejściowym, czterokondygnacyjne z partią świetlika; ceglane, licowane klinkierówką, spoinowane. Wschodnia: ślepa z dobudówką. Zachodnia: trójosiowa, po środku otwory okienne z czteroskrzydłowymi oknami, w osiach skrajnych dwuskrzydłowe. Południowa: dziesięcioosiowa, w osi skrajnej od zach. wąskie otwory okienne; w drugiej kondygnacji, w osi 4 i 7 płytowe balkony. Północna: dziesięcioosiowa, analogiczna do pd. W partii świetlika elewacja pd. i pn. dwudziestoczteroosiowa, osie okienne zgrupowane po trzy otwory o silnie wertykalnym układzie

Wnętrza: w wyniku współczesnych modernizacji pozbawione oryginalnego wyposażenia i przebudowane pod potrzeby nowej funkcji. .

Instalacje i wyposażenie: elektryczna, co, wodno-kanalizacyjna, telefoniczna, parowa, sprężonego powietrza, amoniakalna

<p>14. Kubatura</p> <p>31 000 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>10 300 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>produkcja tworzyw sztucznych</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>produkcja granulatów technicznych</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie</p> <p>1947-1950 odbudowa ze zniszczeń wojennych i dewastacji, adaptacja lata 70. przebudowa instalacji technologicznych</p> <p>Prace te udokumentowane są licznymi dokumentami w dziale inwestycji i technicznym. Karty obiektów i inwentaryzacje budowlane znajdują się w zasobach Archiwum Państwowego i zakładowego Stilonu.</p> <p>Brak prac konserwatorskich</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>fundamenty: niewidoczne</p> <p>ściany zewnętrzne: bardzo dobry</p> <p>ściany wewnętrzne: bardzo dobry</p> <p>stropy: bardzo dobry</p> <p>konstrukcja i pokrycie dachu: bardzo dobry</p> <p>wyposażenie: niezachowane</p> <p>instalacje: sprawne</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Zachować oryginalną stolarkę okienną oraz charakter elewacji</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

zespół akt ZWCh Stilon w Archiwum Państwowe w Gorzowie Wlkp.

zespół akt I.G. Farbenindustrie w Archiwum Państwowe w Gorzowie Wlkp.

24. Uwagi różne

25. Opracował: © Program komputerowy karty - Word for Windows - BSiDZT S. Januszewski

tekst mgr Andrzej Wilk 20 listopad 2000 r.

plany, rysunki mgr Andrzej Wilk 20 listopad 2000 r.

zdjęcia fotogr. mgr Andrzej Wilk 20 listopad 2000 r.

miejsce przechowywania negatywów © BSiDZT S. Januszewski

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO !

22. Bibliografia

Zakłady Włókien Chemicznych "Chemitex-Stilon" 1951-1976, Gorzów 1976

Zakłady Włókien Chemicznych "Chemitex-Stilon" 1951-1971, Gorzów 1971

pełną bibliografię wyszczególniono w karcie zespołu STILON SA

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

- Założenia do projektu fabryki włókien syntetycznych w Gorzowie, 1950,
w: Archiwum Państwowym w Gorzowie Wlkp. zespół ZWCh Stilon, sygn. nr 198

- Karta informacyjna zabytku przemysłu i techniki, 1995

27. Załączniki

wkładka nr 1 rzut, sytuacja,

wkładka nr 2 fotografie

wkładka nr 3 fotografie

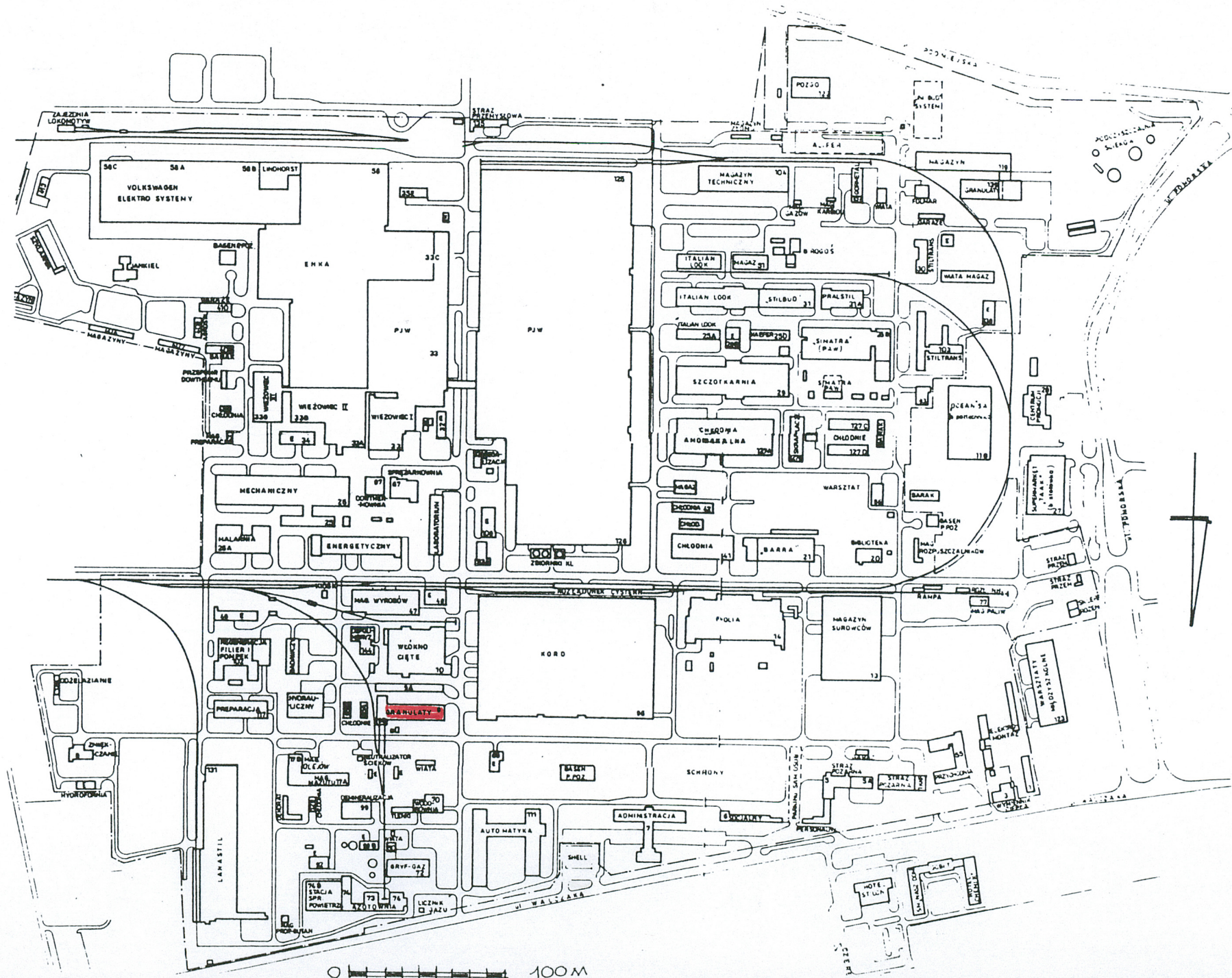
3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

rzut i sytuacja

[illegible]

Miejsce przechowywania negatywów: BSiDZT S. Januszewski

1. Miejscowość

GORZÓW Wlkp

2. Obiekt STILON SA

BUDYNEK GRANULATÓW

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokumentacja fotograficzna

Elewacja zach. i pd. neg. nr 1300/859/5

Elewacja zach. neg. nr 1300/870/2

Elewacja pn. neg. nr 1300/869/6

Wkładkę założył: mgr Andrzej Wilk, 20 listopada 2000 r.

Miejsce przechowywania negatywów: BSiDZT S. Januszewski

lewacja pd. cz. zach. neg. nr 1300/870/4
lewacja pd. cz. wsch. neg. nr 1300/870/3
lewacja pn. cz. zach. neg. nr 1300/860/1

1. Miejscowość

GORZÓW Wlkp

2. Obiekt STILON SA

BUDYNEK GRANULATÓW

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokumentacja fotograficzna

Elewacja pn. cz. wsch. neg. nr 1300/860/2

Elewacja pd. fragm. okna parteru neg. nr 1300/859/2

Wnętrze parteru, cz. wsch. neg. nr 1300/877/1

Wkładkę założył: mgr Andrzej Wilk, 20 listopada 2000 r.

Miejsce przechowywania negatywów: BSiDZT S. Januszewski

Wnętrze. cz. zach. neg. nr 1300/859/4
 Wnętrze. cz. zach. neg. nr 1300/859/3
 Zbiorniki chemiczne, widok od pn.wsch. neg. nr 1300/858/6
 Zbiorniki chemiczne, widok od pn.zach. neg. nr 1300/859/1